

[Lannung.]

selve Prisdannelsens Faktorer; og fortsættes Krigen, vil Udviklingen formentlig af sig selv føre den Vej.

Jeg kan anerkende dette Lovforslag som et værdifuldt Tillæg til Loven, og dette gælder baade med Hensyn til Bestemmelsen om Generalomkostningerne og om Prisstopbestemmelsen. Bestemmelsen om Generalomkostningerne, § 1, 1ste Punktum, er dog ikke saa klar og entydig affattet, som det var ønskeligt, i Særdeleshed da det drejer sig om en saa vigtig Bestemmelse. Den højtærede Handelsminister vil have læst en Artikel i „Politiken“ forleden Dag, hvori Overretssagfører Gammelgaard gør gældende, at Bestemmelsen i § 1 angaaende Generalomkostningerne skulde kunne opfattes som en Lempelse eller Lettelse i Sammenligning med, hvad der gælder i Øjeblikket. Det er efter min Opfattelse en afgjort Misforstaaelse. Bestemmelsen giver snarere en mere direkte udtrykt Lovhjemmel for, hvad der i Øjeblikket anses for gældende Ret og praktiseres af Priskontrolraadet. Men den nærmere Rækkevidde af selve Bestemmelsen i saa Henseende kunde, som sagt, efter min Opfattelse være udtrykt mere entydigt, hvad jeg selvfølgelig ikke paa nogen mulig Maade kan bebrejde den højtærede Handelsminister. Jeg henstiller, at man i Ministerierne medvirker til, at Bestemmelserne affattes saa entydigt som muligt, saa at ogsaa vi Jurister kan forstaa dem.

Hovedbestemmelsen i § 1 gaar jo saa afgjort med Rette ud paa at holde mest muligt igen med Hensyn til en Vareenheds Belastning med Generalomkostninger ved faldende Omsætning, og det er, som man fra alle Sider erkender, indlysende rigtigt og indlysende nødvendigt. Det maa dog indrømmes, at Priskontrolraadets Opgave i det hele er vanskelig og utaknemmelig; thi lige saa givet det er, at der bør holdes igen, naar der er Tale om at kompensere en Nedgang i Omsætningen med en Prisforhøjelse for derigennem at faa Dækning for en større Del af Generalomkostningerne, lige saa nødvendigt er det, at der vises en vis Smidighed fra Priskontrolraadets Side. Ogsaa derfor er det rigtigt, at der findes en Dispensationsbestemmelse som den, der er indsat i Lovforslaget af Hensyn til Produktionens og Varefordelingens Opretholdelse.

For adskillige mindre Virksomheder er Dispensationsbestemmelsen simpelt hen en Livsbetingelse i Øjeblikket, hvilket for nogle Virksomheder gælder i den Forstand, at deres Økonomi ellers bliver saa ruineret, at

de vil ende som et alt for let Bytte for den i flere Tilfælde fremmede Trustkapital, som allerede er begyndt at se sig om efter saadanne Virksomheder og søger at benytte sig af Situationen og Lejligheden til gunstige Køb for derved at udvide deres Magtsfære her i Landet.

Tillige bør der tages beskæftigelsesmæssige Hensyn ved Anvendelsen af Dispensationsbestemmelsen, saa at der i videst muligt Omfang tages Hensyn til Virksomhedens Arbejdere og Personale. Det vil der formentlig fra alle Sider kunne opnaas Enighed om.

Jeg kan kun understrege Folketingsudvalgets og Ministerens Udtalelser om det formaalstjenlige i, at Offentligheden saa nøje som muligt holdes underrettet om Priskontrolraadets Virksomhed, de fastsatte Priser o. s. v. Her har der utvivlsomt manglet en Del. Den jævne Købmand og Detailhandler er der gennemgaaende intet at bebrejde, tværtimod, disse erhvervsdrivende fortjener i mange Tilfælde i høj Grad deres Kunders Tillid og Paaskønnelse for fair og rimelig Optræden i denne Tid. Kun enkelte har ikke kunnet modstaa Fristelsen til uberettiget Prisforhøjelse, men af Hensyn til dem vil det være baade i Kundernes og den øvrige Detailhandels Interesse at faa Prisangivelser paa nærmere angivne Varer eller Prislister ophængt i Butikkerne. Jeg kan for mit Vedkommende kun hilse den dertil sigtende Bestemmelse med absolut Tilfredshed. Jeg mener som den højtærede Handelsminister, at en saadan Bestemmelse, hurtigt indført, vil kunne faa i høj Grad gavnlig Virkning.

Men naar Prisbestemmelserne nu skærpes over for det øvrige Samfund, maa det offentlige ogsaa være rede til i givet Fald at drage den naturlige Konsekvens deraf. Det offentlige har ikke vist alt for stor Tilbageholdenhed; det gælder baade Statens og Kommunernes Holdning med Hensyn til Priser, Takster o. s. v. Jeg kunde for mit Vedkommende have ønsket lidt større Resignation i denne Henseende, ogsaa for det gode Eksempels Skyld. Jeg mener i øvrigt i Parentes bemærket at turde regne med, at Landet største Kommune med det snarreste vil nedsætte Priserne paa sine Produkter, Gas og Elektricitet, og andre Kommuner vil forhaabentlig kunne følge efter, saa Forbrugerne ser, at Priserne ogsaa kan gaa ned. Her vil et Eksempel fra det offentliges Side være meget ønskværdigt, tror jeg.

Jeg skal til Slut blot udtale min Glæde over, at man vil styrke Priskontrolraadets